

Aftenposten 27/5.1949

114861

Aftenposten 27/5.49

Scharffenberg vil ha riksrett mot Hauge

Presidentskapet innstiller på at saken blir sendt protokollkomiteen

Overlege Johan Scharffenberg har sendt en henstilling til Stortinget om at statsråd Hauge må bli tiltalt for riksrett på grunn av den kongelige resolusjon av 25. april 1947 om betinget unnlåtelse av tiltale mot Johannes Sigfrid Andersen for drap av to tyske krigsfanger i Vadheim 3. juli 1945.

Presidentskapet innstiller på at saken blir sendt protokollkomiteen.

Aftenposten har bedt overlege Scharffenberg gi en nærmere begrunnelse for sin henstilling. Overlegen opplyser at han har sendt to skrivelser — en til Odelstinget og en til Stortinget. I skrivelsen til Odelstinget har han gjengitt et utdrag av saken på grunnlag av dokumenter utlånt av Forsvarsdepartementet.

— Jeg dokumenterer der hvordan de ansvarlige myndigheter først har uttalt at det ikke går an å frifinne Johannes Andersen, sier overlege Scharffenberg. Denne uttalelse var underskrevet blant andre av admiral E. K. Danielsen. Saken trakk etter det i langdrag. I august 1946 ble det av krigsadvokaten utstedt forslag til tiltalebeslutning, men den ble ikke underskrevet. Den ble liggende uekspedert i 3 måneder.

Så kom admiral Danielsen tilfeldigvis til å tenke på saken og spurte hvordan det gikk med den. Man fant da ut at det var gått så lang tid, og at dette talte for påtaleunnlåtelse. Admiral Danielsen fastholdt prinsipielt at det burde reises tiltale, men gikk siden med på tiltaleunnlåtelse. Det ble så rettet henstilling til Kongen om dette, og det ble utferdiget kgl. resolusjon om påtaleunnlåtelse, hovedsakelig begrunnet med at Andersen har ytet tapper innsats under krigen.

Som kjent kapitulerte ikke tyskerne til Norge, men til England. Alle krigsfanger skulle således stå under britisk beskyttelse, og det var opprinnelig meningen at en britisk offiser skulle følge forhandlingene. Saken fikk dermed internasjonal karakter, men de norske myndigheter satte seg utover bestemmelsene.

I min henstilling til Odelstinget ber jeg dette om å opplyse om det på noen måte har gitt uttrykk for billigelse eller misbilligelse av den vending saken har tatt.

I den annen skrivelse ber jeg Stortinget om å oppfordre Regjeringen til å undersøke om de to drepte fanger etterlot seg pårørende i Tyskland, og i tilfelle tilstå dem erstatning fra den norske statskasse.